

LO CATALANISTA

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director.—Los originals no 's tornan

Direcció, Redacció y Administració

Travessia de la Rambla, n.º 12

SABADELL

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell	2 rals al mes.
Fora	8 » trimestre.
Un número sol.	1 »
Anuncis á preus convencionals.	

MES BARATAS QUE Á ALEMANIA

MES SÓLIDAS QUE Á INGLATERRA

MES BONICAS QUE Á FRANSA

SILLERIAS DE CAOBA TAPISSADAS

DESDE 18 DUROS

Mobles del pays y de Viena á preus de fàbrica

BARCELONA.--Portal del Angel, 25

LA NOSTRA DENUNCIA

Relatant en lo nostre número passat un fet vergonyós que ha tingut lloch á Córdoba, fet que ab nosaltres han publicat una pila de periódichs de Madrit y Provincias, incorreguerem, pot dirse involuntariament, en una falta grave, qual conseqüencia immediata ha sigut principalment la denuncia del nostre periódich pel jutje de 1.ª Instancia d' aquesta població. Nosaltres, que portém per lema la rectitut y la franquesa en las nostras manifestacions, no vacilém ni un moment en ferho constar aixís, y de la mateixa manera que 'ns refermaríam si fos precis en qualsevol principi del nostre programa que vegessim atacat pel Tribunal mes rigurós, avuy en qüestió de apreciacions poch sólidas cedim en lo terreno bellugadís en que 'ns trobem á la indica-

ció mes lleugera pera modificar un judici que inadvertidament pecava d' atrevit y d' ingrat.

En efecte; deyam en lo primer *suelto* de la *Secció Política* del nostre darrer número que á Córdoba s' hi troban fa un grapat d' anys presos *interinamente* alguns subjectes de Montilla als quals encara no se 'ls hi ha tramitat la seua causa per alborot y assassinat, advertint que á alguns d' ells, per major anacronisme, no se 'ls hi ha pres encara cap declaració.

Aquest fet es cert; aixís nos l' escrigueren á nosaltres directament desde Córdoba; aixís l' hem vist reproduhit en *El Imparcial*, *La República* y *Las Ocurrencias* de Madrit; aixís l' hem vist anotat en algun periódich de Barcelona, y d' aquesta manera sens dupte l' han d' haver donat á llum també un sens fi de publicacions de Espanya las quals s' han degut horrorisar com nosaltres de tan trist aconeteixement.

Ara be; sentat lo fet, ¿es just lo comentari que hi afegirem nosaltres, generalisant als jutjes de tota la nació un càrrech del qual la majoria d' ells n' están ben innocents? Confessém que no. Pogué en nosaltres mes la indignació pel fet qüestionat que la serenitat necessaria sempre al que 's dirigeix al públich y 'ns excedirem en la nostra tasca, per mes que en realitat la frasse de comentari denunciada sembla que vulgui dir molt, y ni literalment ni traduïda en llògica alegoria pot significar gran cosa. Perque, preguntém nosaltres ¿quina es la única *ganancia* que li 'n pot pervenir á un Jutje de son descuyt en qualsevulla de las causas á sa jurisdicció sotmesas? Probablement á tothom se li ocrorrerà que es sols la del temps que en ella hi emplearia, temps que pot dedicar á lo que siga majorment del seu gust: y aquesta apreciació ben analisada no es pas de tanta trascendencia que atenti al bon nom dels que administran la justícia en un pais, en lo qual avuy día, gracias á una relativa llibertat d' impremta, s' ha parlat fins de las mes altas institucions en termes poch favorables.

De totas maneras, en lo fondo del percans que 'ns ha succehit y que nosaltres lamentém moltíssim per ser conseqüencia d' una apreciació emesa sense mortificant malicia per part nostra, hi hem recullit un detall preciosíssim que no pot menos de consolarnos. Tal es lo següent: al presentarse 'l redactor de *Lo CATALANISTA* responsable

del escrit denunciati, al senyor Jutje, aquest li manifestá que no sols no negava la veritat del abus notificat per nosaltres y demés periódichs sino que 'l lamentava mes que ningú per la circumstancia d' ocasionar *injustament* comentaris poch honrosos pera la classe que ell representava, á la qual volia defensar contra tothom que 's permetés atacarla prenent peu d' un fet tan raro com vergonyós pera Espanya. Y califiquém de preciosísim aquest detall, porque ell posa ben be de manifest que la denuncia portada á cap envers la nostra modesta publicació, pot també considerarse en primer lloch y d' una manera evident com una protesta feta pel gelós Jutje de 1.ª Instancia de Sabadell, del incalificable succés referit que está escandalisant á tota la gent sensata la qual no troba frasses prou cruas pera condemnarlo.

Resumint, donchs, nosaltres, per lo que puga descarregarnos devant del tribunal competent, fem honrosa rectificació d' un comentari afegit sense malicia á un fet real, y dem per no escrit un *suelto* que ha considerat ofensiu á son sagrat ministeri lo digníssim Jutje de 1.ª Instancia d' aquesta ciutat, don Vicents Payueta, al qual regoneixem las mes excelents dots d' activitat y bon desitj en lo compromés y delicadíssim càrrech que li está confiat; y en quan á las conseqüencias de la nostra imprevista denuncia; nosaltres confiém en lo bon criteri d' aquesta mateixa classe á la qual no hem intentat ferir alevosament y que ha de jutjar de las nostras rectas intencions, expresadas ab franquesa verament catalana.

Per lo demés, y considerant que nosaltres hem sigut tan poch afortunats al donar conte d' una noticia tan generalisada, traduhim literariament á continuació dos articlets, no denunciats fins á la fetxa, que sobre aquest y altres cassos feren públichs á son temps los periódichs de Madrit *La República* y *Las Ocurrencias*, autorisats cada un d' ells dintre de sos respectius partits, republicá-federal y monarquich-conservador. Ells han de parlar ab mes aplóm que nosaltres sobre assumptos tan graves y las serias censuras, no portadas als Tribunals han de posar en evidencia quan fácil es deixarse impresionar, com nos ha passat á nosaltres, per fets tan reprobables, que 'l mateix *Imparcial*, diari afecte á la situació y considerat com á molt entenimentat y formal, diu d' ells que *desdoran als jutjes*, qual prestigi tant importa conservar. Estém en la convicció de que ningú ha de pendrer com á

agravi ni ofensa la publicació dels tals articles, després de la prova incontestable que donem ab lo present article de ser poch orgullosos ni tossuts en nostras afirmacions que considerem poch ajustadas ú oportunas al mateix temps que respectuosos envers la autoritat constituhida; aixís com estém també en la complerta seguritat de que ha d'interpretarse per tothom que solsament los reproduhim com á descárrech de conciencia y satisfacció als que 'ns favoreixen ab la lectura d' aquest modest periódich que 's creurá sempre obligat á donar al públich garantías de imparcialitat y puresa de procediment en tots los seus actes y judicis.

Inútil es dir que la nostra Redacció no se 'n fa solidaria de cap dels fets ni comentaris dels articles que segueixen, quals opinions procedeixen de diferents camps polítichs.

LA JUSTICIA EN ESPANYA

Saben nostres lectors que en Córdoba pateixen en presó varios infelissos per sucesos de 1873, y que aquesta presó es *preventiva y provisional* després d' aprop de QUINSE anys (1). Es á dir, que la causa está desde allavors en sumari. No están ja en vigor los procediments del Tribunal del sant ofici, aquell tribunal que quan no podia cremar una víctima la abandonava pera sempre en sos repugnants calabosses; mes al pensar en aqueixa causa hi ha rahó pera creurer ab fonament que nostras lleys, la organisació de nostres tribunals y nostres vicis portan encara imprés. lo sagell característich d' aquest tribunal de terrible y oprobiosa memoria.

Ab retardament d' alguns anys se 'ls hi notificá als procesats pera que elegissin lo procediment pel que volian ser jutjats, l' antich ó 'l nou del judici oral; los processats elegiren lo judici oral; se remiti la causa á la Audiencia de lo criminal de Montilla, lloch del suposat delictes, y encara no s' ha vist ni sembla que hi hagi probabilitats de que 's vegi y 's falli aviat. S' ha reclamat á las Corts y ab accént tan dur com escandalós es lo fet, pel senyor Azcárate l' any passat; ha reclamat la premsa de tots los partits, y tot inútilment.

Hi havia motiu pera esperar altra cosa; porque 'l senyor Alonso Martinez, ministre de Gracia y Justicia, digué contestant al senyor Azcárate, que la duració incomprendible é inexplicable d' aqueixa causa era UNA VERGÜENZA PARA ESPAÑA, y la veritat es que sent una vergonya, la causa continua en lo mateix estat. ¿Perqué? No ho sabém, y al ministre de Gracia y Justicia, aixó es, al senyor Alonso Martinez toca 'l deber d' averiguarho, lo qual li seria sumament fácil, no sols per tenir sota sa direcció la justícia, sino per altra rahó.

Dels successos ocorreguts á Montilla lo 12 de Febrer de 1873, motiu de la causa en qüestió, fou víctima D. Francisco Solano Riobóo y Mena. Donchs be; *per nombrament del senyor Alonso Martinez* es Secretari de la Audiencia de Montilla, que enten ara en la

(1) Nota de la Redacció.—En lo nostre *suelto* denunciati, per estar mal informats diguerem 17 anys en lloch de 15.

causa, D. Francisco Riobó, NET DEL ANTERIORMENT ESMENTAT, y es secretari aqueixa persona, á qui deu suposarse interesada en la causa, ab tot y las reclamacions dels processats, fetas en legal forma devant de la Audiencia.

Y prous datos per avuy. Ya 'n donarém d' altres pera veurer si 'l senyor Alonso Martinez nos enten, y pera que s' enteri lr opinió pública.

* *

Pera que 's conegui com s' administra á Espanya la justicia, aném á referir un altre fet, també edificant. No es raro, en veritat; perque iguals ó semblants s' han verificat abans ab repetició, lo mateix manant los fusionistas que manant los conservadors.

La Constitució y la ley prohibeixen fer registres domiciliaris sens auto de jutje competent, y exigeixen que aquest auto siga fonamentat; es á dir, que 'l jutje esposi 'ls fets, las rahons y 'ls motius que tinga pera autorisar lo registre. Donchs be; ahir (1) fou registrada per la policia la casa de un amich nostre, mitjansant aquesta sensilla autorisació:

“Ricart Saavedra y Parejo, jutje de instrucció del districte del Est d' aquesta Cort.

“Per lo present s' autorisa al inspector gefe del districte del Congrés pera que de día, y ab las formalitats que prevé la ley, procedeixi al registre de la casa número 2 del carrer de la Victoria, habitació de D. Pere Niembro, en busca dels diposits d' armas que en ella puguin existir, donant conte al jutjat del resultat de sas investigacions. Dat á Madrid á 9 de Desembre de 1887.—Firmat: Ricart Saavedra.—P. S. M. Eugeni Tribaldos.”

Autorisan la copia deixada al nostre amich l' agent Eduart Valiente y 'l sagell de la Inspecció del districte.

¿Qué s' entén “per lo present”? ¿Vol dir per lo present paper? Si es un auto, ¿ahont están los fonaments que exigeix la ley? Se veu, donchs, ara com sempre, que 'ls jutges no 's serveixen de la policia, sino que son los jutges los que ab sa autoritat serveixen á la policia, de lá mateixa manera que aquesta, ara com sempre, obra al capritxo, atropellantho tot.

No té la culpa la policia, ni la tenen tampoch los jutges; la tenen los governs que en lloch de premiar ab ascensos notorias ilegalitats, no destituheixen ni exigeixen cap responsabilitat als que las verifcan.

Inútil es que diguém que la policia ho registrá tot, fins las botas de ví, ficanthi en ellas los bastons, no trobant ni una arma, ni un revólver sisquera.

¿Se vol mes justicia? ¿Se vol mes ordre á Espanya?

Se 'ns olvidava. Ab aquest registre s' han salvat la agricultura y l' industria españolas.

(De *La República* de Madrid.)

JUSTICIA RÁPIDA

En la presó de Córdoba sofreixen presó preventiva, fa catorze anys, los reos dels críms comesos en 1873 en Montilla. Sembla que la justicia s' ha declarat impotent pera decidir. S' han cambiat mogistrats y jutjes, hi ha hagut duas distintas lleys de procediment; delincuentes sobre 'ls quals pesavan varias penas han sigut indultats, y aquell sumari no avansa, y aquells presos no saben si 'ls tribunals los absoldrán ó 'ls condemnarán. Catorze anys de vacilació; catorze anys de reclusió sense dictar sentencia. Aquest es un fet que no afa-

(1) Nota de la Redacció.—Aquest ahir se refereix al 9 del corrent ja que 'l número del periódich en que venia insertat aquest article correspon al dia 11.

voreix lo prestigi de l' administració de justícia. Los que están atents á sos éxits posarán aquest fet al costat d' altre no menos sensible; aviat farà disset anys que fou assassinat lo general Prim, y encara no han sigut descoberts los autors del crim.

No hi ha per qué discutir ara si unas penas del Códich son excessivament duras, ni si altrás no ho son bastant, ni si 'ls reos dels successos de Montilla mereixen correcció severíssima. Tractém del procediment, de sa poca activitat, á vegadas consecuencia de la lley, á vegadas fruyt de la peresa dels jutjes. Quan la societat sab que á un criminal se li imposa fortíssima condempna y se li imposa ab justícia, no hi ha por de que protesti encara que 's deixi portar de compassius sentiments. Pero si protesta quan la justícia va tant poch á poch que durant catorze anys no ha resolt si 'ls que están presos son los verdaders delin-cuents. Fins sentho realment, es agravació de pena, pero si en altre cas se tinguessin presos durant catorze anys á ignocents, ¿no fora verdaderament horrible que tal fet pogués ocorre? Que cab en lo posible y fins en lo probable, ningú ho negará, sobre-tot quan hi ha exemples de presó preventiva de nou ó deu anys després dels quals s' han dictat pronunciaments favorables. Evitar que puga succehir ha de ser un dels cuidados dels legisladors.

Donchs encara en aixó la conciencia del major número no 's irrita, porque, sobre totas las apariencias, sempre hi ha una sospita de delinquencia contra 'ls presos. En algunas ocasiones la sospita queda desvanescuda per lo fallo dels tribunals; pero en tot lo temps que tarda en dictarse no 's pot negar que existeix una propensió á creure que 'ls que van entre agutzils, escribans y jutjes mereixen las severitats del Códich. Mes la poca activitat en los plets y en resoldre sobre cuestiones de lo teu y de lo meu, desespera verdaderament á tothom, y es motiu, ademés, pera que 's consideri als tribunal com un cástich, no com un escut ó un amparo de la justícia. No hi ha familia que no prefereixi perdre la meytat de lo que podria guanyar ab l' auxili dels tribunals no acudint á solicitar sa acció. Pochs son los assumptos litigiosos d' escassa entitat que 's resolguin avans del any. Si be que en altres rams de l' Administració pública 'l procediment no es menos calmos, com s' ha demostrat diferentes vegadas ab casos tant elocuens com los d' aprobació de comptes del Estat y 'l curiós é instructiu d' un expedient que durá nou anys sobre si tenia ó no que pagar drets d' aduana un cavall d' un jefe militar. Y no volém recordar casos cómichs en nostre periódich citats, com la causa instruhida contra un llamp en Barcelona, y 'l procés format al cicló en Madrid.

Ja suposém que 'l senador Ulloa dirá á tot aixó que es un mal petit comparat ab los que denunciá en l' alta Cambra al parlar de jutjes que, si sabian poch de lleys, se doblegavan com jonchs. Ja suposém que será de la mateixa opinió lo senyor Roger, altre senador que 'n lo mateix lloch consigná que en lo propi ministeri de Gracia y Justicia existia en lo mateix un cacich que feya mourer al seu capritxo alguns funcionarios d' ordre judicial. Ja suposém també que 'ls que prestan atenció á las combinacions de personal de la magistratura creuen que no sempre 's respectan mereixements ni anys de servey. Y suposém aixi mateix que no faltarà gent que per no referirse á cuestiones surgidas en la Península, dirigeixin sas miradas á Cuba, y senyalin com está en suspens lo expedient de las irregularitats descubertas en la Junta del Deute no obstant lo zel, segurament ben probat, dels tribunals. Pero si hi ha poch ó molt de cert en tot aixó; si l' influencia política pesa ó nó sobre 'ls magistrats; si hi ha Audiencias que passen en certas localitats com un reflexo, ya que no com instruments, de cacich, no ho hem de discutir ara, puig nostre objecte solsament es deplorar una vegada més, com hem dit, la lentitut del procediment.

Si en lloch de portar lo Jurat, que 'l país no reclama, lo senyor Alonso Martinez posés sa atenció en lo calmat pas de l' administració de justícia, segurament faria més benefici á sa patria que ab lo plantejament d' aquella institució y la realisació d' altres reformas innecessarias. Pero com que del senyor Alonso Martinez no hi ha qu' esperar que 'l juriconsult expert y ben intencionat se sobreposi al polítich ansiós de popularitat, encara que sia poch consistent, nostres amichs en las Corts deuen examinar l' assuto y acudir ab proposicions al remey. No será la cuestió tan important com la de la creació d' un exércit de 300,000 homens sobre las flacas esquenas dels contribuyents esquilmats, pero val la pena de tractarla, y, si fos possible, de resóldrerla.

(De *Las Ocurrencias*, de Madrid).

SECCIÓ POLÍTICA

Com ja saben nostres lectors ha sigut denunciat nostre periódich per lo primer sueldo de aquesta secció en lo número passat.

Una vegada que 'ns ha escapat una frasse castellana en nostras columnas 'ns ha donat un que sentir.

'S veu que nosaltres no podem parlar castellá de cap manera.

Lo senyor Sagasta ha dat llistons en materia constitucional al jefe dels conservadors senyor Cánovas.

Los ministerials ab tal motiu ballan de contents.

¿Per haver dat llistons al senyor Cánovas?

No hi ha motiu pera tant.

Perque 'l poble espanyol está ja cansat de donar llistons de tota mena lo mateix á Cánovas que á Sagasta y á quants pretenen ferlo felis.

Y á pesar d' aixó lo poble no balla de content.

Balla de gana.

Lo ministre de la Gobernació senyor Albareda, volguent donar provas d' activitat en lo càrrech qu' ocupa, está á punt de ferne una de las sevas.

Fins ara pera ser governador civil d' una provincia era precis tenir certs requisits, y aixó, com es molt natural, impossibilitaba als ministres pera repartir destinsos á sos amichs *fidels y conseqüents*.

Donchs bé, ab la reforma que pensa fer lo senyor Albareda, qualsevol espanyol pot esser governador con tal que tingui l' edat de 30 anys.

Segons veyem en lo periódich que porta la noticia no 's demana que 's siga honrat, ni home de be, ni prou capás pera desempenyar un càrrech de tanta importancia.

¿Y per qué?

La qüestió es que 'ls ministres pogan colocar á tothom que ve 'ls hi vingui y satisfer aixís las *justas aspiracions* dels que van á Madrid pera fer carrera á espatillas nostras.

¿Si aixó no fessin los Albaredas, Morets, Martos y demés de la colla, pera que servirían al país y á n' ells los ministeris?

Paraulas del senyor Moret contestant en lo Senat al duch de Tetuan:

«Vritat es que la moralitat administrativa deixa molt que desitjar; però 'ls càrrechs que ha fet 'l senyor duch de Tetuan al senyor Sagasta, s' han pogut fer y

s' han fet á tots los presidents del Consell desde que hi ha govern parlamentari en Espanya.»

Ya ho veuen nostres llegidors.

Fins ells mateixos insinuan que 'l parlamentarisme es la font de la immoralitat administrativa.

Y ajudan á sostenir-lo.

També del pulit Moret:

«Una de las formas mes repugnants y perniciosas, y á la vegada una de las causas de la immoralitat pública, es 'l caciquisme, que demana jutges pera administrar justicia á son gust y gobernadors pera que governin en armonía ab sos interessos particulars...»

Aquestas cosas no necesitan comentarís.

Lo senyor duch de Tetuan, descendent del insigne capdill de la guerra d' Africa, ha volgut fer un acte.

En algo tenia de imitar al célebre general O'Donnell.

No hi ha mes diferencia que l' acte d' aquest fou un acte d' un drama patriòtich.

Y l' acte del duch de Tetuan actual es un acte de sainete polítich.

Las rassas degeneran.

Lo general Salamanca diu que necessita prepararse pera estar en la oposició.

Y *El Imparcial* replica:

«Pera aixó están sempre preparats tots los espanyols.

Es mes.

Creyem que Deu nos ha fet pera aixó.»

Per lo qu' estém preparats los espanyols es pera un altre cosa.

En vista de que Deu nos ha condemnat á no tenir governs patriòtichs.

Diu *La Iberia* que 'l reformisme es un hospici.

Y 'l partit fusionista es l' hospital.

'L partit conservador una tenda-asilo.

Y 'ls espanyols... 'ls espanyols per ara son 'ls pobres.

Tenim una verdadera satisfacció en publicar 'ls actes verificats pel Gremi de Constructors y Manyans d' aquesta localitat, en celebració de la festa de son patró Sant Eloy en lo día primer del corrent.

ACTA DEL JURAT

Á la ciutat de Sabadell y en lo local de la secretaría del Foment Mercantil, Industrial y Agrícola, reunits los senyors D. Pere Puigjaner, D. Arnal Izard, D. Joseph Boada y D. Domingo Vidal; constituïts dits senyors en jurat d' honor per encàrrech y nombrament del Gremi de Constructors y Manyans d' aqueixa mateixa localitat pera que concedeixin un diploma ab títul de mestre manyá al operari que estant domiciliat á Sabadell presenti millor acabada y de treball propi

una escuadra d' acer de 300 milímetros llarch costat major, 200 milímetros idem menor, 28 milímetros ample abdos costats y 8 milímetros sa grujaria general.

Oberts los traballs d' inspecció á las 9 en punt del dematí, 's varen presentar tres escuadras ab las marcas següents: una ab dibuix d' una escuadra propiament dit, altre ab las inicials S. E. y altre ab las inicials P. M. las quals inicials coincideixen perfectament ab las dels sobres tancats presentats per sos mateixos autors; examinada la marca P. M. resulta exacta de gros y ample tenint solament una diferencia en escuadría un octau de milímetro. Analisada la de la marca ab dibuix escuadra resulta tení una diferencia en sa grujaria d' una décima part de milímetro, en lo ample exactitut complerta y en la escuadra varia una sextava part de milímetro. Examinada la tercera y última senyalada ab la marca S. E. s' ha trovat ab una diferencia en la escuadría de cinch décims de milímetro, en sa grujaria la de una décima de milímetro, y en sa amplada molt aproximada á las midas senyaladas igualment que á la galga.

Atenent que 'l Jurat deu obrar ab recta justicia per concedí 'l títul honorífich y facultatiu al operari que més s' hagi aproximat á las midas dadas pel Gremi de Constructors y Manyans á la vegada que á las reglas matemáticas de construcció y sent la escuadra marcada ab las inicials P. M. la que reuneix millors condicions ja de midas ja de exactitut dintre las reglas de construcció, lo Jurat en us de son dret y ab plenas facultats concedeix per unanimitat lo títul de mestre manyá al autor de la mateixa, qual nom ignora per venir ocultat en plech clos deixant á que la junta directiva del Gremi en plena sessió 'l publiqui.

Y pera que consti 'n los efectes consegüents, firmém la present acta á Sabadell lo día primer de Desembre de mil vuit cents vuytanta set.—Joan Pou, Domingo Vidal, Pere Puigjaner, Joseph Boada y Arnald Izard.

*
* *

Acta de la sessió tinguda en junta general y durant lo certámen pera premiar al obrer que havés presentat una escuadra d' acer millor acabada.

Reunits ab fecha d' avuy los senyors socis d' aquest Gremi, y

després de llegida l' acta del Jurat, se va donar lectura al plech senyalant ab la marca P. M. conforme á lo prescrit, després de vist que 'l premiat era 'l senyor Pere Marimón y Andreu, va ser cridat junt á la presidencia y publicat lo seu nom entre tots los concurrens, fentli entrega ab la major solemnitat de un diploma d' honor pel qual se titula mestre manyá al referit senyor Marimón.

Acte seguit lo Sr. President, despres de donar las gracias á quants senyors haviat assistit al acte, feu una resenya del origen dels gremis, dels fruits que 'n temps memorials havian donat á sos respectius països, estenentse sobre altres consideracions d' actualitat, demostrant d' una manera lógica que si avuy desgraciadament estem passant per una série de crisis tant continuada, obeheix més que á altre cosa al despreci que 's ve fent de las antigues tradicions aixís que, y com vulga que á consecuencia de tants perjudicis com per aquestas rahons ve sufrint la societat actual, se feya indispensable que procurant tots pel comú benestar vegessem y estudiessem la maners de posar remey á tant mal, sent lo seu modo de veurer l' única panacea, l' establiment, organisació y reorganissació de gremis, celebrant tots los anys y en día senyalat festes com l' actual que, además de estimulá al operari á la assiduitat y á la perfecció en lo treball, darian cimentació al fundament pera que en son día sigués un verdader fet la protecció al treball nacional.

A continuació 's varen cremar los sobres tancats dels demés pretendents al premi concedit al objecte de que ignorantse llurs noms servis aixís en lo succesiu de estimul pera 'ls demés.

Seguidament se repartiren cent deu pans entre las families mes necessitadas d' aquesta ciutat y sent acabat l' acte y no habentse altres assumptos per tractar va donarse per acabada la sessió.

Lo President. *Pere Puigjané*.—Lo Secretari, *Arnald Izard*.

À MARÍA EN SA PURIFICACIÓ (1)

Com astre celestial
Sortint d' un fosch Portal
En nit serena,

(1) Poesia premiada en lo certamen literari celebrat en lo Seminari Conciliar de Barcelona, en lo mes de Abril de aquest any,

¿Voldrías dirme, 'hont vas
Ab lo fillet al bras,
Divina Verge?

Les flors dels llimoners
Per l' auba t' haurán pres,
Que s' esparpellan;
La lluna 't pren per sol,
Ab son brillant estol
Ja s' apossenta.

Los aucellets voltant
Alegres van cantant
Pels plans y serres:
Haurá »orit lo Maig,
Nos ha assolit un raig
De sa llum bella.

Aixís se difundeix
Pel mon, y resplandeix
Ta gran bellesa,
Sols per lloarla á chor,
Devalla ab arpes d' or
La cort angélica.

Cansó que avuy te fan,
De Deu l' Esperit Sant
Tots l' han apresca,
Joseph lo cast espós,
Que 't guia carinyós,
Ja 'n sap la lletra.

«Inmaculada n' es
Y hermosa com cap mes
L' aymada meva;
Lo sol es son mantell,
La lluna l' escambell
De sa grandesa.»

Los Angels van cantant,
Y Tú vas caminant
En nit serena.

¿Voldrías dirme, hont vas
Ab lo Fillet al bras,
Divina Verge.

Camí fas de Sión,
Los jorns quaranta son
D' eix Nin de perles;
Ni sols ho goso á dir,
¿Potser voldrás cumplir
La lley hebrea?

¿Qui pensa 'n netejar
La neu al devallar
En l' alta serra?
Ni ¿qui ja may dirá,
Que prou blancor no hi ha
En lo llir tendre?

Que 'l liri y que la neu
Mes pura n' ets per Deu,
Flor nazarena;
Aixís ho ha volgut Ell,
Lo delicat ponsell
D' eixa flor bella.

Sent donchs fruit celestial
Lo Nin, que 'l virginal
Llabi teu besa;
Sent mare y verge encar,
¿Que vols purificar
Si ets la Puresa?

Mes ¡ay! has recordat
Que fou circumcidat
Ton fillet tendre,
Passant per pecador
Lo Santificador
De cel y terra.

Que aqueix Infant diví
Crear vol un jardí
De flors novelles.

En gran varietat,
Al mitx l' humilitat
Y l' obediencia.

Y com del nou Eden
Voldrá que 'n Tú admirem
La Jardinera:
Per mostrar los primors
D' aqueixas dues flors
Vas al sant Temple.

Seguiula, angelich chor,
Ab vostres arpes d' or
Meloses sempre.
Seguiula, pus l' aymeu
Y la reverencieu
Per vostra Reyna.

Y quan, pels ulls del mon,
Veureu com se confon
Ab las hebreas,
Canteuli «Hermosa n' es
Y pura com cap mes
L' aymada meva.»

ANTONIA GILI Y GUELL.

NOVAS

Lo dimars prop passat nos vegerem sorpresos per la visita del Jutje de 1.ª Instancia don Vicens Payueta, qui acompanyat del actuari senyor Ruiz y d' un agutzil, vingué á comunicarnos la denuncia de Lo CATALANISTA, per lo primer suelto de la *Secció Política* publicada lo diumenge darrer día 11 del corrent mes; incautantse dels exemplars que 'ns restavan de l' edició corresponent.

No cal dir que sentim moltíssim aquest percans del qual nos ocupem extensament en altre lloch d' aquest número.

Ab motiu de la nostra denuncia han sigut molts los periódichs del camp regionalista y fora d' ell que han demostrat sentir aquesta ensopegada de la nostra publicació.

Nosaltres agraphim moltíssim aquesta atenció de la premsa germana, en qual cooperació hem confiat sempre pera defensar los drets é interessos de la patria.

En justa correspondencia sols podem dir que desitgen no haver de tornar aquesta atenció á nostres estimats colegas per contratemps d' aytal classe.

Molt animada estigué la fira d' enguany: Desde 'l carrer del Pedregar fins á mes de

mitat de la Rambla se hi veyia un sens fi de paradas de roba, objectes de quincalla y porcelana, notanse la presencia de varios vehins dels pobles del voltant.

Tenint present l'estat crítich qu'atravessa l'industria y la agricultura las transaccions realissadas foren de bastant importancia.

Apesar de la aglomeració de gent no sabem hagin ocorregut robos ni altres eccesos penables, de lo que nos alegrem moltíssim.

Copiem de *L' Arch de Sant Martí*, del día 11:

"Lo divendres á la tarde recorregueren nostre poble, una secció de donas de las tres classes obreras que, de casa en casa, demanavan caritat per poguer doná pá als seus fills.

¿En quins temps hem arribat? ¡sembla mentida!

¡Aqueixos son los efectos produhits per la causa dels tractats de comers!

Mes... l'estigma de l'infamia brilla já y brillará sobre 'l front de l'autor de la ruina de l'industria catalana."

Lo periódich quinzenal artístich, literari y científich, *La Il·lustració Catalana*, acaba de publicar son número 177, corresponent al 30 de Novembre prop passat.

Copiem de *Lo Somatent* de Reus:

"La opinió pública está molt indignada per la proposta feta per lo Jurat, designat al número 7 com á millor boceto, fundant sa opinió després de haver prés ab lo metre totas las dimensions, com si las obras d'art se venguessin per canas ó kilógramos.

Es un nou sistema que no conexiam en lo camp del art, per més que 'l veyam en us entre 'ls que fan parets.

Nosaltres esperem que nostre Alcalde y President de la Junta organísadora tindrà la suficient energia per no consentir que s'alsi una estàtua antipática á tot lo poble de Reus, puig ells, com nosaltres, volen una cosa digna del gran capdill de Castillejos."

Ab lo titol de *Regional*, lo distingit poeta catalá don Joseph Lasarte-Janer, acaba de publicar un aplech d'inspiradas poesías, lo cual se fa recomanable á mes del mérit de dits travalls, per haver dedicat son autor la venda á benefici de la classe obrera, tan necessitada avuy de que se la auxilie.

Notabilíssima fou la conferencia donada en la *Lliga de Catalunya* 'l diumenge derrer per lo soci de la mateixa, l'il·lustrat economista y escriptor publich don Domingo Call, sobre 'l tema següent: "Crisis agrícola.—Remeys."

En lo *Teatre Catalá* (Romea) s'ha posat en estudi la comedieta en un acte *De cop y volta*, original del distingit escriptor don Bonaventura Bassegoda.

S'ha publicat la última entrega del important poema catalá *Mallorca Cristiana*, del distingit poeta don Damas Calvet.

Havem rebut lo tomo tercer, cuadern 21, corresponent al día 20 de Novembre, de la important *Revista La España Regional*, contenint lo següent sumari:

SECCIÓN POLÍTICA.—Fuerismo, regionalismo y federalismo, por D. Arturo Campión.—

Discurso de apertura del Certámen que el día 1.º de Noviembre celebró la Asociación Literaria de Gerona, por *D. J. Pella y Forgas*.

SECCIÓN JURÍDICA.—Introducción al estudio del sistema hipotecario español (continuación), por *D. Francisco Romani y Puigdemolas*.

SECCIÓN HISTÓRICA.—Los parias de España y de Francia, por *D. José Brunet y Bellet*.

REVISTA DEL MOVIMIENTO REGIONAL.—Indicaciones sobre la estadística de la prensa gallega, por *D. D. García Pazos*.

SECCIÓN LITERARIA.—Literatura española no castellana ni flamenca.—Una poesía asturiana.

Miscelánea.—Revista de valores públicos, por *D. P. Company y Fages*.

Actualment s'han constituït en diferents regions pera la defensa de sos interessos, las següents institucions, quinas diuen son primer nom "Lliga" (que vol dir protesta).

Lliga regional del baix Aragó, Lliga Agraria de Gerona, Lliga Nacional Catalana, Lliga de Catalunya, Lliga Vasconense, Lliga Agraria de Madrid, Lliga Agraria de Sabadell y Lliga de Regants del Pla d' Urgell.

A veure si entre aquestes lligas y las que vindrán, arribarem á fer la garba que 'l pais reclama.

S'ha publicat correctament impresa y s'ha posat á la venda en las principals llibrerías, l'aplaudida tragi-comedia en quatre actes y en vers *La Bruixa* original del eminent y popular poeta don Frederich Soler y Hubert, que ab tant gran éxit s'estrená en lo Teatro Catalá en lo mes d' Octubre últim.

S'ha posat en estudi en lo Teatro de Novedats pera representarse lo mes prompte possible, 'l nou drama catalá en tres actes titulat *Muralla de ferro* degut á la ploma de nostre distingit amich y compatrici don Joseph Got Anguera.

No duptem del éxit satisfactori tota vegada que son molts los elogis que nos han fet de la mentada obra de la qual nos ocuparem detingudament en l' hora oportuna.

La companyia italiana qu' actua en lo Teatro Principal posará avuy per última vegada en escena la aplaudida ópera *Faust*.

ANUNCIS OFICIALS

CENTRE CATALÁ DE SABADELL

Lo dimecres vinent á dos quarts de nou en punt del vespre, se reunirà lo *Consell General del Centre Catalá*, pera tractar de varis assumtos importants. Lo que fem públich pera coneixement dels Concellers.

CAIXA DE AHORROS DE SABADELL

Han ingressat fins aquesta fetxa 3,017 pessetas procedentas de 272 imposicions, essent 4 lo número de nous imponents.

S'han tornat 3,983 pessetas 9 céntims á demanda de 23 interessats.

Sabadell 11 de Desembre de 1887.—Lo Director accidental, *Joseph Voltá y Vivé*.

CROMOS, CROMOS, CROMOS

Se venen impresos desde 3 pessetas 'l cent per amunt, segons la classe.

No 'n compreu sens visitar avans los aparadors de Joan Comas, Rambla, 70.

TALONARIS DE LA LOTERIA NACIONAL

Se venen à 2 rals los de 50 fulls y à 4 rals los de 100.

PROSPECTES ORDINARIS

Se imprimeixen desde 1 pta. 'l mil hasta 10 pessetas.

FACTURAS

en elegants characters desde 10 pessetas mil

Capmany, 18.—Rambla, 70

SABADELL